

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره نهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۱/۱۲/۱

شماره چاپ ۴۵۱

شماره ثبت ۲۳۴

یک فوریتی

طرح سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاهها
و مراکز آموزش عالی کشور

کمیسیونهای ارجاعی

اصلی: آموزش و تحقیقات

فرعی: امنیت ملی و سیاست خارجی - بهداشت و درمان -
فرهنگی

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۵۰ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

دستیابی به آرمانهای بلند نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران مستلزم تلاش مستمر در همه ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و علمی کشور است. در این راستا دستیابی به علم از مهمترین زیرساختهای پیشرفت کشور و ابزاری جدی برای رقابت در عرصه‌های مختلف است.

طراحی «نظام سنجش و پذیرش دانشجو» به‌منظور هماهنگی و انسجام بخشی و تقویت یکپارچگی در سیاستگذاری، نظارت و اعتبارسنجی در نظام آموزش عالی از جمله اقدامات ضروری در نقشه جامع علمی کشور برای توسعه علم و فناوری به‌شمار می‌رود. این نظام با توجه به ارزش عدالت محوری باید فرصتهای عمومی را برای دستیابی به آموزش عالی فراهم سازد.

اتخاذ تدابیر لازم در جهت تسهیل و جامع‌نگری پذیرش دانشجو در دانشگاهها، با توجه به اهداف سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش با اهمیت بخشیدن به سابقه تحصیلی دانش‌آموزان و اصلاح ساختار آزمون سراسری از جمله امتیازات این طرح می‌باشد که براساس آن به یک سنجش منطقی، علمی

و عادلانه با ایجاد تنوع در نحوه پذیرش دانشجو برای متقاضیان ورود به دانشگاههای کشور می باشد. لذا طرح ذیل با قید یک فوریت تقدیم می گردد:

صابری - احمدی لاشکی - اختیاری کسنویه یزد - عباس رجائی - سیدشکر خدا موسوی - نگهبان سلامی - سلطانی صبور - محمد علیپور - حسین زاده بحرینی - زاهدی - رستمیان - قره سیدرومیانی - شیری علی آباد - فتحی پور - طباطبائی نائینی - کائیدی - ایران پور - پیگی نیلانلو - کوثری - عارفی - نوروزی - بهمنی - اربابی - علیپور خنکداری - مقتدای خوارسگانی - فیاضی - طیب زاده توری - هروی - بشیری - سلیمی - نجابت - خسروی سهل آبادی - قاسم جعفری - ثروتی - درویش پور - یحیی زاده فیروز آباد - طلا - امیری کهنوج - اسمعیلی - منادی سفیدان - سبحانی نیا - جهانگیرزاده - فرهنگی - علی اصغر زارعی - منظری توکلی - رجبی - بهمنی - حسین فتاحی - محمد ابراهیم رضایی - فلاحی باباجان و دو امضای ناخوانا

عنوان طرح:

سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور

ماده ۱- به منظور برنامه ریزی، تصویب ضوابط، هماهنگی و نظارت بر نحوه سنجش علمی و پذیرش دانشجو برای کلیه دانشگاهها و مراکز

آموزش عالی کشور در مقاطع کاردانی و کارشناسی «شورای سنجش و پذیرش دانشجو» که از این پس «شورا» نامیده می‌شود با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

الف- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس شورا)

ب- وزیر آموزش و پرورش یا معاون ذی‌ربط به‌عنوان نماینده وی

پ- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا معاون ذی‌ربط به‌عنوان

نماینده وی

ت- رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی

ث- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی

ج- رئیس سازمان سنجش و آموزش کشور (دبیر شورا)

چ- دبیر شوراهای آموزش و پرورش

تبصره- دبیرخانه شورا در سازمان سنجش و آموزش کشور مستقر و کلیه

امور اجرایی و کارشناسی آن را پیگیری می‌کند.

ماده ۲- پذیرش دانشجو در دانشگاه براساس ظرفیت رشته محل و

تقاضای داوطلبان براساس یکی از سه روش ذیل صورت می‌گیرد:

الف- سابقه تحصیلی: عبارت از نمرات دروسی است که داوطلب در

دوره آموزش متوسطه کسب می‌کند و امتحانات آنها توسط وزارت آموزش و

پرورش به‌صورت سراسری، نهائی و استاندارد مطابق اصول سنجش و

اندازه‌گیری و قوانین شورای عالی آموزش و پرورش برگزار می‌شود.

ب- سابقه تحصیلی و آزمون عمومی: آزمون عمومی عبارت از آزمون سراسری از دروس عمومی رشته‌های تحصیلی دوره آموزش متوسطه که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود.

پ- سابقه تحصیلی، آزمون عمومی و آزمون اختصاصی: آزمون اختصاصی عبارت از آزمون سراسری از دروس تخصصی رشته‌های تحصیلی دوره آموزش متوسطه که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود. تبصره ۱- وزارت آموزش و پرورش مسئولیت ایجاد و ارائه سابقه تحصیلی برای دانش‌آموزان و متقاضیان ورود به دانشگاه را برعهده دارد. تبصره ۲- سازمان سنجش آموزش کشور مسئولیت سنجش داوطلبان را برعهده خواهد داشت.

تبصره ۳- تعیین نوع ورود به دانشگاهها براساس ظرفیت رشته‌ها و تقاضای داوطلبان با تصویب «شورا» به صورت سالانه تعیین می‌گردد. تبصره ۴- اصل بر سنجش داوطلبان براساس روشهای (الف) و (ب) می‌باشد. تأثیر سابقه تحصیلی باید روند تزایدی و صعودی داشته باشد و براساس پیشرفت در ایجاد و ارائه سابقه تحصیلی سالانه با تصویب «شورا» افزایش یابد.

تبصره ۵- وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که سالانه پذیرش دانشجو در رشته‌محلهها براساس روشهای (الف) و (ب) رشد حداقل

ده درصدی (۱۰٪) داشته باشد به گونه‌ای که پس از پنج سال از تصویب این قانون پذیرش دانشجو صرفاً براساس روش (الف) صورت گیرد.

ماده ۳- وظایف و اختیارات «شورا» به شرح زیر است:

الف- برنامه‌ریزی، تصویب و ایجاد هماهنگی در امر سنجش و پذیرش دانشگاهها

ب- تصویب عناوین، محتوی و ضوابط آزمونها

پ- تصویب ضوابط روش پذیرش دانشجو برای دانشگاهها مندرج در ماده (۲)

ت- تصویب میزان تأثیر هر یک از عوامل سابقه تحصیلی، آزمون عمومی و آزمون اختصاصی در سنجش روشهای ماده (۲)

ث- بررسی و تصمیم‌گیری در سایر امور مرتبط با سنجش و پذیرش دانشجو که از طرف سایر مراجع به «شورا» در چهارچوب این قانون ارجاع می‌شود.

ج- بررسی و تصویب ضوابط و سازماندهی اجرایی آزمونها

چ- بررسی، ارزشیابی و تصویب گزارش رسمی سازمان سنجش و آموزش کشور در مورد هریک از آزمونها حداکثر شش ماه پس از اعلام نتایج هر یک از آزمونها و ارسال آن به نهادهای تصمیم‌ساز

ح- تصمیم‌گیری در مورد سایر موارد مرتبط به سنجش و پذیرش دانشجو در چهارچوب این قانون

تبصره - «شورا» می‌تواند برای انجام وظایف محوله کارگروه‌های تخصصی تشکیل دهد.

ماده ۴- پذیرش دانشجو بر مبنای روشهای سنجش در ماده (۲) انجام می‌پذیرد. دانشگاهها حدنصاب نمره لازم جهت پذیرش در رشته محل‌های خود را به «شورا» پیشنهاد و در صورت تصویب نسبت به پذیرش دانشجو اقدام می‌نمایند. وظیفه هماهنگی در امر پذیرش برعهده سازمان سنجش آموزش کشور می‌باشد.

ماده ۵- وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت و درمان و آموزش پزشکی موظفند مطالعات، طراحی و اقدامات لازم را در مورد تغییرات ضروری جهت تأمین اهداف این قانون به عمل آورند. نوع اقدامات، شیوه‌های ارزشیابی آن و زمان اجرایی شدن آنها مطابق با اسناد بالادستی از جمله «سند تحول بنیادین آموزش و پرورش» و «برنامه درس ملی» باید به تصویب «شورا» برسد.

ماده ۶- امتیازات و سهمیه‌ها از قبیل سهمیه مناطق، رزمندگان، شاهد، خانواده معظم شهداء، جانبازان و آزادگان که تاکنون به تصویب مراجع ذی‌ربط رسیده، یا می‌رسد کماکان به قوت خود باقی است و در شیوه پذیرش دانشجو براساس این قانون نیز اعمال می‌گردد.

ماده ۷- داوطلبانی که براساس این قانون در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی پذیرفته می‌شوند براساس ضوابط پیشنهادی ستاد کل نیروهای مسلح که به

تصویب مقام معظم رهبری (فرماندهی کل قوا) می‌رسد از معافیت تحصیلی خدمت نظام وظیفه برخوردار می‌گردند.

ماده ۸- آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف سه‌ماه توسط «شورا» تهیه و به تصویب وزاری آموزش و پرورش، علوم و تحقیقات و فناوری و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی می‌رسد.

ماده ۹- از تاریخ تصویب این قانون، قانون پذیرش دانشجو در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور مصوب ۱۳۸۶/۸/۹ لغو می‌گردد.

سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

الف - دلایل و ضرورت قانونگذاری

تذکر ۱- در این طرح ماده (۱) قانون قبلی مشتمل بر تعریف اصطلاحات مفعول مانده است. مضافاً اینکه ماده (۲) این طرح در سه بند به تعریف سابقه تحصیلی، آزمون عمومی و آزمون اختصاصی پرداخته است. که با توجه به صدر ماده (۲) این تعاریف جایگاه متناسبی ندارند و لازم است در ماده (۱) طرح تحت عنوان تعاریف قرار بگیرند.

تذکر ۲- ماده (۳) قانون قبلی در این طرح مفعول مانده است و به نظر می‌رسد باید عیناً در طرح جدید درج شود.

ب - سوابق قانونی

عنوان	شماره صفحه
قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) (مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵).....	۱۵
قانون الحاق یک تبصره به بند (ب) ماده (۲۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۹۱/۵/۱۷).....	۱۹
قانون یک مرحله‌ای نمودن آزمون سراسری (مصوب ۱۳۷۷/۵/۲۱).....	۱۹
قانون رسیدگی به تخلفات و جرایم در آزمونهای سراسری (مصوب ۱۳۸۴/۷/۶).....	۱۹
قانون پذیرش دانشجو در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور (مصوب ۱۳۸۶/۸/۹).....	۲۳
قانون افزایش ظرفیت پذیرش دانشجو در دانشگاههای مادر و مهم دولتی در سال ۱۳۸۷ (مصوب ۱۳۸۷/۷/۲۱).....	۲۵
قانون برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تخصصی (مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۹).....	۲۶
قانون پذیرش دانشجو در آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای، مراکز تربیت معلم و دانشگاه شهید رجایی (مصوب ۱۳۸۹/۲/۱۹).....	۲۷

قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) (مصوب ۱۵/۱۰/۱۳۸۹)

ماده ۲۰-

الف- به منظور زمینه سازی برای تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش مدار، خلاق و کارآفرین، منطبق با نیازهای نهضت نرم افزاری، با هدف توسعه کمی و کیفی دولت مجاز است:

۱- هزینه سرانه تربیت نیروی انسانی متخصص مورد تقاضای کشور بر اساس هزینه های آموزشی و هزینه های خدمات پژوهشی، تحقیقاتی و فناوری مورد حمایت را در چهارچوب بودجه ریزی عملیاتی برای هر دانشگاه و مؤسسه آموزشی، تحقیقاتی و فناوری دولتی محاسبه و به طور سالانه تأمین کند.

۲- حمایت مالی و تسهیل شرایط برای افزایش تعداد مجلات پژوهشی و ترویجی کشور در زمینه های مختلف علمی با حفظ کیفیت به گونه ای که تا پایان برنامه تعداد مجلات و مقالات چاپ شده در مجلات علمی داخلی نسبت به سال پایانی برنامه چهارم را حداقل به دو برابر افزایش دهد. همچنین تمهیدات لازم برای دسترسی به بانکهای اطلاعاتی علمی معتبر را فراهم نماید.

۳- از ده دانشگاه برتر وابسته به وزارت علوم تحقیقات و فناوری و پنج دانشگاه برتر وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که دارای عملکرد برجسته در راستای گسترش مرزهای دانش و فناوری هستند حمایت مالی و حقوقی و پشتیبانی ویژه نماید.

۴- از انجمن های علمی، حمایت مالی به عمل آورد.

ب- دانشگاهها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستانهایی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی ربط می باشند بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاههای دولتی به ویژه قانون محاسبات عمومی، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و فقط در چهارچوب مصوبات و آئین نامه های مالی، معاملاتی و اداری- استخدای- تشکیلاتی مصوب هیأت امته که حسب مورد به تأیید وزراء علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مورد فرهنگستانها به تأیید رئیس جمهور می رسد، عمل می نمایند. اعضاء هیأت علمی ستادی

وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز مشمول حکم این بند هستند. حکم این بند شامل مصوبات، تصمیمات و آئین نامه‌های قبلی نیز می‌گردد و مصوبات یاد شده مادام که اصلاح نگردیده به قوت خود باقی هستند.

تبصره ۱- هرگونه اصلاح ساختار و مقررات مالی-اداری، معاملاتی، استخدامی و تشکیلاتی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستانهای تخصصی فقط مشمول مفاد این بند است.

تبصره ۲- اعتبارات اختصاص یافته از منابع عمومی دولت به این مراکز و مؤسسات کمک تلقی شده و بعد از پرداخت به این مراکز به هزینه قطعی منظور و براساس بودجه تفصیلی مصوب هیأت امنا و با مسؤولیت ایشان قابل هزینه است.

ج- معادل درآمدهایی که مؤسسات و مراکز آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و فرهنگستانها در هر سال از محل تبرعات، هدایا و عواید موقوفات جذب می‌نمایند از محل درآمد عمومی نیز به‌عنوان اعتبارات تملک دارائیهای سرمایه‌ای تأمین و محاسبه می‌گردد.

د- به‌منظور افزایش کارایی مأمورینهای اصلی دانشگاهها در امور آموزش، پژوهش و فناوری در هر سال حداقل بیست درصد (۲۰٪) از امور خدمات رفاهی دانشجویان از نظر ساختاری از بدنه دانشگاهها جدا و به بخش غیر دولتی واگذار گردد.

ه- دولت مکلف است به‌منظور کاهش تصدی‌گری، جلوگیری از انجام امور موازی و تقویت نقش حاکمیتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وحدت رویه در سیاستگذاری و برنامه‌ریزی، ارتقاء کمیت و کیفیت ارائه خدمات دانشجویی نسبت به ایجاد مدیریت واحد ساماندهی امور مربوط، بهره‌گیری از مجموعه امکانات و توانمندیهای حقوقی، پرسنلی و اعتبارات صندوق رفاه دانشجویان، فعالیتهای امور ورزشی دانشجویان، اداره تربیت بدنی و معاونت دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طی سال اول برنامه اقدام کند.

و- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارائیهای سرمایه‌ای از محل بودجه عمومی دولت به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستانها بر اساس ردیف مستقل در بودجه سنواتی آنها در قالب اعتبارات ملی اختصاص می‌یابد.

ز- به دولت اجازه داده می‌شود به منظور حمایت از دانشجویان دانشگاه‌های دولتی، آزاد اسلامی، علمی- کاربردی و پیام نور و آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، مؤسسات آموزش عالی غیردولتی که دارای مجوز از یکی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند تسهیلات اعتباری به صورت وام بلند مدت قرض الحسنه در اختیار صندوق رفاه دانشجویان و یا سایر نهادهای ذی‌ربط قرار دهد.

ح- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مجازند از ظرفیت مازاد بر سهمیه آموزش رایگان خود و یا ظرفیتهای جدیدی که ایجاد می‌کنند، براساس قیمت تمام‌شده یا توافقی با بخش غیردولتی و با تأیید هیأت امناء در مقاطع مختلف دانشجو بپذیرند و منابع مالی دریافتی را حسب مورد پس از واریز به خزانه کل به حساب درآمدهای اختصاصی منظور کنند.

ط- به دانشگاهها اجازه داده می‌شود بخشی از ظرفیت آموزشی خود را از طریق پذیرش دانشجوی خارجی با دریافت شهریه تکمیل کنند. در موارد خاص به‌منظور ترویج ارزشهای اسلامی و انقلابی پذیرش دانشجوی خارجی با تصویب هیأت امناء بدون دریافت شهریه با با تخفیف، مجاز است.

ی- دانشگاههای کشور، حسب مورد به تشخیص وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تصویب شورای گسترش وزارتخانه‌های مربوط، می‌توانند نسبت به تأسیس شعب در شهر محل استقرار خود یا دیگر شهرها و مناطق آزاد داخل کشور و نیز در خارج کشور به‌صورت خودگردان و با دریافت شهریه از داوطلبان اقدام کنند.

ک- شهریه دانشجویان جانیاز بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و فرزندان آنان، فرزندان شاهد، آزادگان و فرزندان آنان و دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی از محل اعتبارات ردیف مستقل معاونت تأمین شود.

تبصره ۱- پذیرش دانشجو در شعب دانشگاههای مذکور در داخل کشور خارج از آزمون سراسری انجام خواهد شد. ضوابط پذیرش دانشجو برای دوره کارشناسی توسط کارگروه موضوع ماده (۴) قانون پذیرش دانشجو در دانشگاهها مصوب ۱۳۸۶/۸/۱۶ و برای دوره‌های

تحصیلات تکمیلی با پیشنهاد دانشگاهها و حسب مورد با تأیید یکی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می‌شود.

تبصره ۲- میزان شهریه دریافتی از دانشجویان با توجه به نوع رشته و سطح خدمات آموزشی، کمک آموزشی و رفاهی ارائه شده، توسط هیأت امنا دانشگاه تعیین و اعلام می‌شود.

اجرای دوره‌های مشترک با دانشگاههای معتبر خارجی طبق ضوابط وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در این‌گونه شعب بلامانع است.

تبصره ۳- دولت مکلف است حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ درخواست داوطلب نسبت به اعطاء روادید(ویزا) و اجازه اقامت برای اعضاء هیأت علمی و دانشجویان خارجی این شعب دانشگاهی و جامعه المصطفی العالمیه اقدام کند.

تبصره ۴- دانشجویان ایرانی این شعب دانشگاهی، همانند سایر دانشجویان از معافیت تحصیلی برخوردار خواهند بود.

تبصره ۵- نحوه پذیرش دانشجو موضوع بندهای (ح) و (ی) این ماده در مقاطع مختلف به پیشنهاد هیأت امنا دانشگاهها و مؤسسات یادشده و حسب مورد با تأیید وزارتخانه‌های ذی‌ربط و با رعایت قانون پذیرش دانشجو در دانشگاهها مصوب ۱۳۸۶/۸/۱۶ خواهد بود. در مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر با استفاده از ظرفیتهای جدید از طریق امتحانات ورودی مؤسسات یادشده با در نظر گرفتن توان علمی داوطلبان با رعایت ضوابط سازمان سنجش آموزش کشور خواهد بود.

تبصره ۶- مدرک تحصیلی دانشجویان موضوع بندهای (ح) و (ی) این ماده با درج نوع پذیرش و محل تحصیل صادر می‌گردد.

ل- حوزه‌های علمیه از تسهیلات، مزایا و امکاناتی که برای مراکز آموزشی و پژوهشی تعیین شده یا می‌شود، برخوردار هستند.

قانون الحاق یک تبصره به بند (ب) ماده (۲۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۹۱/۵/۱۷)

ماده واحده - یک تبصره به شرح زیر به عنوان تبصره (۱) به بند (ب) ماده (۲۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ الحاق می شود و شماره تبصره های (۱) و (۲) به (۲) و (۳) تغییر می یابد:

تبصره - صندوق های رفاه دانشجویان مشمول مفاد این بند می گردند.

قانون یک مرحله ای نمودن آزمون سراسری (مصوب ۱۳۷۷/۵/۲۱)

ماده واحده - آزمون سراسری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که توسط سازمان سنجش و آموزش کشور و دانشگاه آزاد اسلامی و مستقلاً بوسیله هر یک پس از دوره پیش دانشگاهی برگزار خواهد شد یک مرحله ای است.

تبصره - آیین نامه اجرایی این قانون، میزان و نحوه پذیرش دانش آموزان براساس عملکرد تحصیلی و امتحانات دوره آموزش متوسطه در دوره پیش دانشگاهی با هماهنگی وزارتخانه های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی تهیه و حداکثر ظرف مدت سه ماه به تصویب هیأت وزیران می رسد.

قانون رسیدگی به تخلفات و جرایم در آزمونهای سراسری (مصوب ۱۳۸۴/۷/۶)

ماده ۱ - منظور از آزمون سراسری، در این قانون عبارت است از کلیه آزمونهایی که جنبه ملی و همگانی دارد و توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا وزارت آموزش و پرورش یا دانشگاه آزاد اسلامی برگزار میگردد از قبیل آزمون ورودی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور.

ماده ۲ - هیأت های بدوی و هیأت تجدیدنظر برابر ضوابط این قانون رسیدگی به تخلفات در آزمونها را بر عهده دارند.

ماده ۳ - هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات در آزمونها با حکم و مسؤلیت بالاترین مقام اجرایی دستگاه برگزار کننده آزمون و با ترکیب زیر تشکیل میگردد:

۱ - معاون ذی‌ربط دستگاه (رئیس هیأت بدوی).

۲ - مسؤل اجرایی آزمونهای دستگاه ذی‌ربط.

۳ - مدیرکل حقوقی دستگاه ذی‌ربط.

۴ - دو نفر حقوقدان به انتخاب بالاترین مقام اجرایی دستگاه برگزار کننده آزمون.

ماده ۴ - هیأت تجدید نظر رسیدگی به تخلفات در آزمونها با ترکیب زیر تشکیل میگردد:

۱ - رئیس سازمان سنجش آموزش کشور به عنوان رئیس هیأت.

۲ - یکی از معاونین یا مدیران کل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با معرفی وزیر.

۳ - یکی از معاونین یا مدیران کل وزارت آموزش و پرورش با معرفی وزیر.

۴ - یکی از معاونین یا مدیران کل دانشگاه آزاد اسلامی با معرفی رئیس دانشگاه.

۵ - یک نفر حقوقدان با معرفی قوه قضائیه.

ماده ۵ - تخلفات و جرایم در این قانون مشتمل بر موارد زیر است:

الف - ارتکاب هرگونه عملی که موجب بی‌نظمی در برگزاری آزمون گردد یا همراه داشتن هرگونه وسیله غیر مجاز از قبیل وسایل ارتباط الکترونیکی و دستگاه‌های حافظه‌دار.

ب - ارتکاب هرگونه عمل خلاف مقررات که آزمون داوطلب را از نظر علمی خدشه‌دار سازد از قبیل:

۱ - ارائه مدرک یا گواهی مجعول یا تصویر گواهی مجعول برای شرکت در آزمون.

۲ - تبانی با داوطلبان یا افراد خارج از حوزه امتحانی یا دست‌اندرکاران آزمون از قبیل عوامل اجرایی و طراحان سؤال برای تخلف در آزمون.

۳ - ثبت نام در آزمون با هویت مجعول یا شرکت در جلسه آزمون بجای داوطلب اصلی.

ج - استفاده از هرگونه وسیله غیر مجاز از قبیل وسایل ارتباط الکترونیکی و دستگاه‌های حافظه‌دار.

د - کمک به داوطلب خارج از ضوابط برگزاری آزمون جهت پاسخ به سؤالات.

ه - دسترسی غیر مجاز به اطلاعات مربوط به داوطلبان یا استفاده غیر مجاز از آنها.

و - هرگونه تغییر غیر مجاز سؤالات، اوراق و پاسخنامه‌های داوطلبان یا سایر مدارک و دفاتر

مربوط به آزمون.

ز - افشای سؤالات آزمون یا تلاش در جهت دستیابی و افشای آن یا شرکت یا معاونت در این امر قبل یا حین برگزاری آزمون به هر نحو.

ح - خرید یا فروش سؤالات آزمون یا پاسخ آنها با شرکت یا معاونت در این امر قبل یا حین برگزاری آزمون اعم از اینکه سؤالات با پاسخ آنها واقعی یا غیر واقعی باشد.

ماده ۶ - هیأت‌های رسیدگی به تخلفات، صلاحیت صدور حکم به مجازاتهای زیر را درباره متخلفان دارند:

الف - در مورد مشمولان بند (الف) ماده (۵): اخطار کتبی با درج در پرونده داوطلب و اعلام به مراجع ذی‌ربط یا محرومیت از گزینش در آزمون همان سال.

ب - در مورد مشمولان بند (ب) یا بند (ج) ماده (۵): محرومیت از گزینش علمی در آزمون همان سال و ابطال قبولی داوطلب در همان سال و محرومیت از شرکت در آزمون از یک تا ده سال بعد.

تبصره - آراء هیأت‌های بدوی جز در مورد مشمولان بند (الف) ماده (۶) این قانون قابل تجدیدنظر خواهی در هیأت تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات در آزمونها میباشد.

ماده ۷ - در مورد مشمولان بندهای (د)، (ه)، (و)، (ز) و (ح) ماده (۵) هیأت‌های رسیدگی متهم را برای رسیدگی و اعمال جزای نقدی از ده میلیون (۱۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال تا یک میلیارد (۱ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰) ریال یا حبس از یک تا پنج سال یا هر دو مجازات به محاکم دادگستری معرفی مینمایند.

ماده ۸ - ارتکاب هر یک از اعمال موضوع ماده (۵) چنانچه در قالب عضویت در یک گروه یا شبکه باشد موجب تشدید مجازات میشود و تشکیل دهنده و سرکرده گروه یا شبکه به حداکثر مجازات محکوم میگردد. مجازات هر یک از اعضاء که در ارتکاب تخلفات و جرایم فوق دخالتی نداشته باشند حسب مورد حد اقل مجازات ذکر شده برای مرتکب میباشد.

ماده ۹ - رسیدگی در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات در آزمونها مانع از رسیدگی برابر سایر قوانین جزایی یا رسیدگی در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری یا هیأت‌های انتظامی اعضای هیأت علمی یا کمیته‌های انضباطی دانشجویان نیست و مرتکب علاوه بر مجازات مندرج در مواد

(۶) و (۷) این قانون به مجازات مقرر در سایر قوانین و مقررات محکوم میگردد.

ماده ۱۰ - در صورت محکومیت قطعی فردی به یکی از مجازاتهای مندرج در این قانون، به استثنای مجازات مندرج در بند (الف) ماده (۶)، هیأت رسیدگی به تخلفات در آزمونها، قبولی وی در آزمون را ابطال مینماید. در اینصورت مؤسسه آموزشی مربوط از صدور و اعطای هرگونه گواهی یا مدرک به وی خودداری خواهد نمود و چنانچه گواهی فارغالتحصیلی به وی اعطاء شده باشد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا وزارت آموزش و پرورش یا دانشگاه آزاد اسلامی ملزم به ابطال آن گواهی میباشند.

ماده ۱۱ - چنانچه با بررسیهای فنی و علمی، بین نمرات و رتبه اکتسابی داوطلبی و سوابق تحصیلی وی مغایرتهای غیر متعارف مشهود و اساسی از قبیل عدم تطابق معدل دیپلم و دوره پیشدانشگاهی یا نمره و رتبه اکتسابی در آزمون وجود داشته باشد، با تأیید هیأتهای بدوی رسیدگی به تخلفات در آزمونها از داوطلب از یک یا چند درس عمومی و اختصاصی امتحان مجدد به عمل میآید. تعیین وضعیت نهایی آزمون این داوطلب، بر اساس نتایج حاصل از امتحان مجدد بر عهده هیأتهای بدوی میباشد.

ماده ۱۲ - هر مؤسسه یا آموزشگاه علمی و آموزشی که برای افزایش آمادگی داوطلبان شرکت در آزمونهای مورد بحث این قانون فعالیت میکند چنانچه در تخلفات ماده (۵) مشارکت داشته باشد مجوز تأسیس آن لغو میشود و مدیران مسؤول آنها علاوه بر محرومیت دائمی از تأسیس و اداره اینگونه مراکز به مجازاتهای پیش بینی شده در این قانون و سایر قوانین محکوم میشوند و چنانچه مؤسسه یا آموزشگاه فاقد مجوز باشد مجازات مدیران مسؤول آنها حد اکثر مجازات مندرج در ماده (۶) میباشد.

تبصره - در مورد آموزشگاههایی که فاقد مجوز باشند علاوه بر اقدام مراجع قانونی ذی ربط مدعی العموم نیز میتواند رأساً نسبت به اعلام جرم و پیگیری تخلفات آنان اقدام نماید.

ماده ۱۳ - آئین نامه اجرایی این قانون ظرف دو ماه با پیشنهاد وزارتخانههای علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی تهیه شده و به تصویب هیأت وزیران میرسد.

تبصره - ابلاغ رأی در مراحل بدوی و تجدیدنظر و نیز موارد رسیدگی در مرحله تجدیدنظر تابع قانون آئین دادرسی مدنی می باشد.

قانون پذیرش دانشجو در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور (مصوب ۱۳۸۶/۸/۹)

ماده ۱ - تعاریف:

امتحان نهایی کشوری: آزمونی است که با سؤالات یکسان و همزمان در سراسر کشور طبق مقررات وزارت آموزش و پرورش برگزار می گردد.
سابقه تحصیلی: نتایج امتحان نهایی کشوری دروسی است که داوطلب در دوره متوسطه و پیش دانشگاهی فرا گرفته است.

سابقه پرورشی و مهارتی: رتبه داوطلب در مسابقات فرهنگی، هنری، ورزشی، مهارتی، علمی و پژوهشی در سطح استانی، کشوری یا بین المللی است. عناوین و ضوابط این مسابقات به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

ماده ۲ - پذیرش دانشجو در مقطع کاردانی (پیوسته و ناپیوسته)، کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته، دکترای حرفه ای و دکترای پیوسته براساس سوابق تحصیلی داوطلب و آزمونهای سراسری خواهد بود. تأثیر سوابق تحصیلی در هر سال نسبت به سال قبل افزایش می یابد به نحوی که حداکثر تا پایان سال اول برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران آزمونهای سراسری ورودی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی به طور کامل حذف گردد. دولت موظف است بسترهای لازم را جهت تحقق این ماده فراهم نماید.

تبصره - از سال ۱۳۸۶ وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی مجازند داوطلبان ورود به مقطع کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) را صرفاً براساس سوابق تحصیلی پذیرش نمایند.

ماده ۳ - برگزاری آزمون سراسری برای داوطلبان ورود به دانشگاهها و مراکز آموزش عالی تا قبل از حذف کامل آن براساس «قانون یک مرحله ای نمودن آزمون سراسری مصوب

۱۳۷۷/۵/۲۱) مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۴ - برای پذیرش دانشجو در هر رشته سابقه تحصیلی دروس مرتبط با آن رشته ملحوظ می‌گردد. این دروس و میزان تأثیر هریک با توجه به اهمیت آنها و همچنین پایه‌های تحصیلی که در سوابق تحصیلی مؤثر است توسط کارگروهی (کمیته‌ای) مرکب از افراد ذیل تعیین خواهد شد:

- ۱- وزیر یا یکی از معاونین وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به انتخاب وزیر (رئیس کارگروه (کمیته)).

- ۲- وزیر یا یکی از معاونین وزارت آموزش و پرورش به انتخاب وزیر.

- ۳- وزیر یا یکی از معاونین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به انتخاب وزیر.

- ۴- رئیس یا یکی از معاونین دانشگاه آزاد اسلامی به انتخاب رئیس دانشگاه.

- ۵- رئیس سازمان سنجش و آموزش کشور.

تبصره ۱- نحوه تطبیق سوابق تحصیلی داوطلبانی که فاقد سوابق تحصیلی مطابق این قانون باشند، توسط کارگروه مذکور در این ماده تعیین می‌شود.

تبصره ۲- داوطلبانی که علاقمند به جبران سوابق تحصیلی خود در همه یا بعضی از مواد درسی باشند می‌توانند سوابق تحصیلی خود را ارتقاء و بهبود بخشند.

شیوه ارتقاء سوابق تحصیلی داوطلبان توسط کارگروه موضوع این ماده تعیین می‌گردد.

تبصره ۳- دانشگاهها می‌توانند دروس و میزان تأثیر آنها در پذیرش دانشجو در هر رشته را به کارگروه موضوع این ماده پیشنهاد نمایند.

تبصره ۴- در رشته‌هایی مانند هنر و تربیت‌بدنی که نیاز به سنجش مهارتهای خاص می‌باشد، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی علاوه بر اعمال سوابق تحصیلی مجاز به برگزاری امتحان‌های عملی و استعدادسنجی مرتبط با چنین رشته‌هایی می‌باشند.

تبصره ۵- آئین‌نامه اجرایی این ماده و تبصره‌های (۱) و (۲) آن توسط کارگروه موضوع این ماده تهیه می‌گردد. آئین‌نامه‌ها و تصمیمات این کارگروه به تصویب وزراء علوم، تحقیقات و فناوری- بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش می‌رسد.

ماده ۵- امتیازات و سهمیه‌ها از قبیل سهمیه مناطق، رزمندگان، شاهد، خانواده معظم شهدا، جانبازان و آزادگان که تاکنون به تصویب مراجع ذی ربط رسیده یا می‌رسد، کماکان به قوت خود باقی است و در شیوه پذیرش دانشجو براساس این قانون نیز اعمال می‌گردد.

ماده ۶- داوطلبانی که براساس این قانون در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی پذیرفته می‌شوند براساس ضوابط پیشنهادی ستاد کل نیروهای مسلح که به تصویب مقام معظم رهبری (فرماندهی کل قوا) می‌رسد، از معافیت تحصیلی خدمت نظام وظیفه برخوردار می‌گردند.

قانون افزایش ظرفیت پذیرش دانشجو در دانشگاههای مادر و مهم دولتی در سال ۱۳۸۷

(مصوب ۱۳۸۷/۷/۲۱)

ماده واحده- ظرفیت پذیرش دانشجو که از طریق آزمون سراسری در رشته‌های روزانه در دانشگاههای مادر و مهم دولتی پذیرش می‌شوند در رشته‌های :

الف- فنی و مهندسی و پزشکی.

ب- حقوق و به تشخیص وزارت علوم در سایر رشته‌های علوم انسانی که مورد تقاضای بالای داوطلبان است.

به صورت زیر افزایش می‌یابد:

۱- رشته‌هایی که در سال ۱۳۸۷ نسبت به سال ۱۳۸۶ کاهش ظرفیت پذیرش داشته‌اند به میزان ظرفیت پذیرش دانشجو در سال ۱۳۸۶ افزایش می‌یابد.

۲- ده درصد (۱۰٪) به ظرفیت پذیرش دانشجو در سال ۱۳۸۷ در رشته‌های فوق‌الذکر اضافه می‌گردد.

تبصره ۱- به دولت اجازه داده می‌شود با جابه‌جایی در اعتبارات جاری و تملک دارایی سرمایه‌ای تا مبلغ نودمیلیارد (۹۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از جزء (۱۵) ردیف (۱۰۱۰۰۰۰) اعتبارات مورد نیاز را به دانشگاههای ذی ربط پرداخت نماید.

تبصره ۲- افزایش ظرفیت ایجاد شده بر طبق این قانون براساس نمره زیرگروه مربوطه در آزمون سراسری سال ۱۳۸۷ صرفاً با تأثیر سهمیه مناطق ۱، ۲ و ۳ کشوری

و به صورت آزاد و بدون تأثیر هرگونه سهمیه بندی‌های دیگر صورت می‌گیرد.

تبصره ۳- وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری موظف است گزارش کاملی از اقدامات و پذیرش‌های صورت گرفته در دانشگاهها را به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس ارائه نماید.

تبصره ۴- دانشگاههایی که براساس این ماده واحده ظرفیت آنها افزایش می‌یابد، عبارتند از:

تهران- صنعتی شریف- علم و صنعت ایران- صنعتی اصفهان- امیرکبیر- شیراز- شهید بهشتی- تبریز- مشهد- علوم پزشکی تهران- علوم پزشکی شهید بهشتی- علوم پزشکی ایران- علوم پزشکی شیراز- علوم پزشکی اصفهان- علوم پزشکی تبریز- علوم پزشکی مشهد- علوم پزشکی اهواز- علوم پزشکی کرمان.

قانون برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تخصصی
(مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۹)

ماده واحده- از تاریخ تصویب این قانون سهمیه‌بندی در پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تخصصی (اعم از رشته‌های پزشکی و غیرپزشکی) در کلیه دانشگاههای دولتی و غیردولتی به جز مواردی که در ذیل آمده ممنوع است.

۱- قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و اصلاحات بعدی شامل ایشارگران، جانبازان، خانواده مفقودالائرها و شهداء به قوت خود باقی است.

۲- صددرصد (۱۰۰٪) پذیرش در رشته‌های تخصصی زنان و زایمان به خانمها اختصاص می‌یابد.

۳- ده درصد (۱۰٪) سهمیه مازاد بر ظرفیت در رشته‌های دستیاری پزشکی (رشته‌های مورد نیاز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) به مناطق محروم به داوطلبان بومی اختصاص می‌یابد و پذیرفته‌شدگان مکلفند به مدت سه برابر طول مدت تحصیل را صرفاً در مناطق محروم خدمت کنند و افرادی که سابقه خدمت در این مناطق را دارند حداکثر تا پنج سال از تعهد خدمتشان کسر می‌گردد.

تبصره - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی علاوه بر سهمیه تعیین شده برای دستیاری

پزشکی در این بند میتواند سهمیه خاص مازاد بر ظرفیت اعلام شده برای نقاط محروم و تخصص های مورد نیاز از داوطلبان زن و با تصویب هیأت وزیران اعمال نماید. پذیرش شدگان ملزم به تمهد خدمت عنوان شده در این بند می باشند.

۴- ده درصد (۱۰٪) سهمیه مازاد بر ظرفیت در مقطع دکتری برای مریبان رسمی (حداقل یک نفر) منوط به کسب حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) نمره آخرین فرد پذیرفته شده اختصاص می یابد.

۵- دو و نیم درصد (۲/۵٪) سهمیه مازاد بر ظرفیت دستیاری به نیروهای ملحق در رشته های مورد نیاز با تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منوط به کسب حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) نمره آخرین فرد پذیرفته شده اختصاص می یابد.

تبصره ۱- مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص اختصاص سهمیه برای نخبگان و استعداد های برتر به قوت خود باقی است.

تبصره ۲- کلیه قوانین و مقررات سهمیه بندی برای تحصیلات تکمیلی به جز موارد مصرح در این قانون از جمله قانون تخصیص سهمیه برای زنان در پذیرش دستیاری رشته های تخصصی پزشکی مصوب ۱۳۷۲ لغو می گردد.

تبصره ۳- این قانون از زمان تصویب لازم الاجراء است.

قانون پذیرش دانشجو در آموزشگاه های فنی و حرفه ای، مراکز تربیت معلم و دانشگاه شهید رجایی

(مصوب ۱۳۸۹/۲/۱۹)

ماده واحده- وزارت آموزش و پرورش موظف است برای سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۸۹ نسبت به پذیرش دانشجو روزانه و شبانه از بین داوطلبان آزمون در مقطع کاردانی (پيوسته و ناپيوسته) و همچنین کارشناسی ناپيوسته حداقل برابر با ظرفیتی که در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۷ در دوره روزانه پذیرفته شده است و حداکثر توان ظرفیتی موجود برای دوره های شبانه برای آموزشگاه های فنی و حرفه ای، مراکز تربیت معلم و دانشگاه شهید رجایی اقدام نماید.

تبصره ۱- اعتباراتی که برای پذیرش دانشجو در مقاطع کاردانی (پيوسته و ناپيوسته) و کارشناسی ناپيوسته در مراکز فوق الذکر به وزارت آموزش و پرورش اختصاص یافته است صرفاً

جهت دانشجویان و پذیرش دانشجو در مراکز فوق‌الذکر می‌باشد و در امر دیگری قابل هزینه کردن نیست. وزارت آموزش و پرورش تعهدی برای تأمین خوابگاه به دانشجویان ندارد و مطابق ظرفیت موجود خود، خوابگاه به آنان اختصاص می‌دهد.

تبصره ۲- پذیرش دانشجو در این مراکز در آموزش و پرورش با رعایت ماده (۵۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ادامه می‌یابد و هرگونه تغییر پس از بازنگاری در ساختار آموزش کشور (حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون) و تصویب آن در مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

تبصره ۳- تا تصویب ساختار آموزشی کشور انتزاع آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای از وزارت آموزش و پرورش و همچنین انتزاع دانشگاه جامع علمی- کاربردی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ممنوع است.

تبصره ۴- وزارت آموزش و پرورش مجاز به اخذ شهریه از دانشجویان پذیرفته شده شبانه در مراکز فوق‌الذکر طبق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد. این اعتبارات به خزانه کل کشور واریز و صددرصد (۱۰۰٪) آن به عنوان درآمد اختصاصی به همان مراکزی که دانشجو پذیرفته‌اند اختصاص می‌یابد.